

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Αναπαραστάσεις της νεώτερης Ελλάδας στη λαϊκή λογοτεχνία και τον πολιτισμό της Βικτωριανής εποχής

1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. για την
ενίσχυση των Μελών ΔΕΠ και Ερευνητών/τριών και την
προμήθεια ερευνητικού εξοπλισμού μεγάλης αξίας

Τίτλος Ερευνητικού Έργου: Αναπαραστάσεις της νεώτερης Ελλάδας στη λαϊκή λογοτεχνία και τον πολιτισμό της βικτωριανής εποχής

Επιστημονική Υπεύθυνη: Ευτέρπη Μήτση

Φιλικός προς τον αναγνώστη τίτλος: Revicto

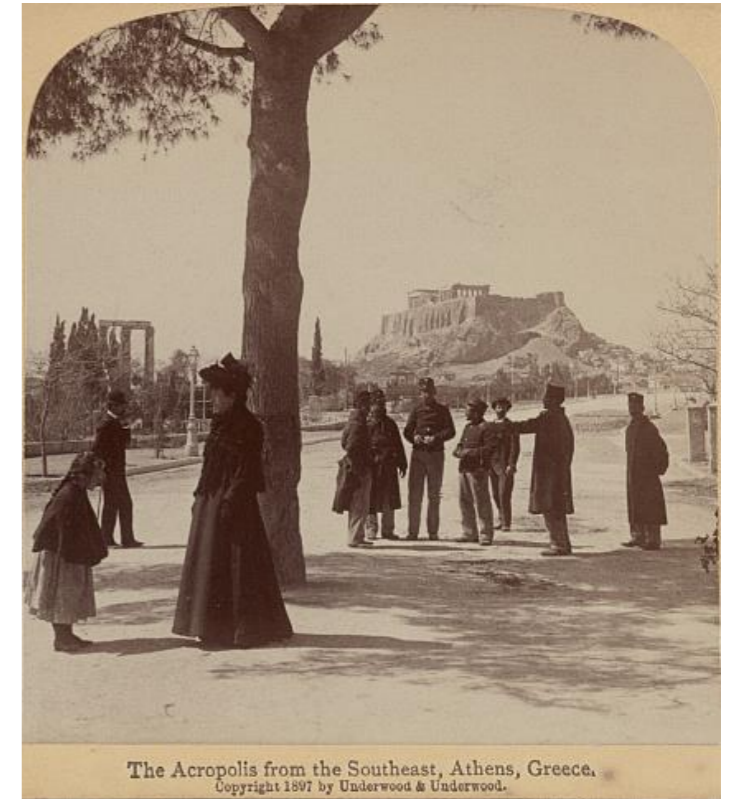
Επιστημονική Περιοχή: Ανθρωπιστικές Επιστήμες & Τέχνες

Φορέας Προέλευσης και Χώρα: Ελλάδα

Φορέας Υποδοχής: Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ)

Συνεργαζόμενος Φορέας: Oxford Brookes University

**Ιστοσελίδα προβολής του Έργου:
<https://revictoproject.com>**

Ποσό Χρηματοδότησης: 200.000 ευρώ

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 36 μήνες

Σύνοψη Ερευνητικού Έργου

Η έρευνά μας μελετά τους τρόπους με τους οποίους η λαϊκή λογοτεχνία και ο πολιτισμός της βικτωριανής εποχής αναπαράστησαν την Ελλάδα του 19ου αιώνα σε περιοδικές και άλλες εκδόσεις με σκοπό να συμβάλει στην ερμηνεία των πολιτισμικών σχέσεων μεταξύ Βρετανίας και Ελλάδας. Παρότι αρκετοί ερευνητές έχουν ήδη εξετάσει τη σημασία της αρχαίας Ελλάδας ως πολιτισμικό σύμβολο συστηματικής αναφοράς για τη συγκρότηση του βρετανικού πολιτισμού, ο ρόλος της νεώτερης Ελλάδας στη βικτωριανή εποχή μέσα από λογοτεχνικά και άλλα κείμενα δεν έχει μελετηθεί επαρκώς.

Η διερεύνηση των λογοτεχνικών και πολιτισμικών ανταλλαγών μεταξύ Βρετανίας και Ελλάδας την περίοδο που η Ελλάδα συγκροτείται ως έθνος-κράτος οδηγεί στην επανεξέταση ζητημάτων όπως:

α. Η διαμόρφωση ενός νέου εννοιακού λόγου και μιας νέας ιδεολογίας για την χώρα και τη θέση της εντός της Ευρώπης μέσω της πληθώρας λογοτεχνικών και άλλων κειμένων σχετικά με τη νεώτερη Ελλάδα.

β. Η ενδεχόμενη ύπαρξη κάποιου εναλλακτικού λόγου έναντι του δίπολου της εξιδανικευμένης και της απαξιωμένης Ελλάδας.

Η έρευνα δεν αποσκοπεί μόνο στη μελέτη των αναπαραστάσεων της Ελλάδας αλλά και στην ανίχνευση των λογοτεχνικών και πολιτισμικών ανταλλαγών ανάμεσα σε Βρετανούς και Έλληνες στη βικτωριανή περίοδο, καταγράφοντας περισσότερο μια ενεργητική συνάντηση παρά μια παθητική πρόσληψη.

Τέλος, η έρευνα διευκολύνεται από τις εξελίξεις που προσφέρει η ψηφιακή εποχή των ανθρωπιστικών σπουδών αφού, πολλές πηγές λαϊκού πολιτισμού όπως περιοδικά και εφημερίδες έχουν ψηφιοποιηθεί.

Πρωτοτυπία του Ερευνητικού Έργου

Η έρευνα φιλοδοξεί να ερμηνεύσει την αμφίρροπη θέση της νεώτερης Ελλάδας στη βικτωριανή λαϊκή λογοτεχνία και πολιτισμό καλύπτοντας ένα σημαντικό ερευνητικό κενό. Ενώ υπάρχουν μελέτες που αναδεικνύουν το ρόλο της αρχαίας Ελλάδας στη βικτωριανή εποχή, οι αναπαραστάσεις της νεώτερης Ελλάδας απουσιάζουν από το ερευνητικό πεδίο με λίγες εξαιρέσεις, όπως η μελέτη του David Roessel ή εκείνες των Γεωργία Γκότση και Semele Assinder που εξετάζουν τη μετάφραση και διάχυση της σύγχρονης ελληνικής λογοτεχνίας στη βικτωριανή Αγγλία. Παρότι οι ιστορικοί έχουν ασχοληθεί με τη σχέση μεταξύ Βρετανών και Ελλήνων στην περίοδο αυτή εξετάζοντας πολιτικά και ιστοριογραφικά ζητήματα, η νεώτερη Ελλάδα απουσιάζει από τις βικτωριανές λογοτεχνικές σπουδές, ενώ οι μελέτες για τον Ρομαντικό Ελληνισμό στην αγγλόφωνη παράδοση εστιάζουν στο Φιλελληνισμό.

Έχοντας εντοπίσει σε βικτωριανά περιοδικά πολυάριθμα κείμενα που αναφέρονται στη νεωτερική, υβριδική, εθνική συνείδηση των Ελλήνων από τη σκοπιά της μητρόπολης της μεγάλης αυτοκρατορίας, εξετάζουμε το βαθμό στον οποίο τέτοια δείγματα λαϊκής κουλτούρας συμβάλλουν στη διαμόρφωση ενός νέου λόγου και μιας νέας ιδεολογίας σχετικά με την Ελλάδα.

Η διεπιστημονική και συγκριτική μελέτη θεωρητικών και λογοτεχνικών κειμένων αξιοποιεί την ψηφιακή τεχνολογία και την πρόσφατη ψηφιοποίηση περιοδικών, εφημερίδων και εντύπων του 19ου αιώνα. Η έρευνά μας στα ψηφιακά αρχεία επιτρέπει την πρόσβαση σε σημαντικά κείμενα και επομένως την ανάλυση τους στο πλαίσιο των κοινωνικών συνθηκών. Στόχος μας είναι αξιοποιήσουμε αυτούς τους νέους τρόπους μελέτης υιοθετώντας τα ψηφιακά εργαλεία που προσφέρουν τη δυνατότητα για τη συνθετική ανάλυση του γραπτού και οπτικού υλικού.

Αναμενόμενα αποτελέσματα & Αντίκτυπος του Ερευνητικού Έργου

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα της έρευνας συνοψίζονται ως εξής:

α) συλλογή, αποδελτίωση και κριτική εξέταση κειμένων δημοσιευμένων σε περιοδικά, καταλόγους και άλλα μέσα, μεταξύ των ετών 1837-1914. Το ειδολογικό εύρος των κειμένων περιλαμβάνει πεζογραφία, ταξιδιωτικά κείμενα, ποίηση, θέατρο, λογοτεχνική κριτική και κριτική τέχνης.

β) χαρτογράφηση των συζητήσεων και αντιδικιών που περιβάλλουν την αναπαράσταση της Ελλάδας στον λαϊκό πολιτισμό και τα λογοτεχνικά κείμενα.

γ) χαρτογράφηση των πολιτισμικών και κοινωνικών σχέσεων Βρετανίας και Ελλάδας, όπως αυτή διαφαίνεται μέσω της παρουσίας της Ελλάδας στη βρετανική έντυπη παραγωγή.

δ) διερεύνηση του ρόλου του φύλου και της κοινωνικής τάξης στην ερμηνεία της Ελλάδας στη βικτωριανή περίοδο.

στ) δημιουργία ψηφιακού ευρετηρίου δημοφιλών κειμένων που αναφέρονται στη νεώτερη Ελλάδα, το οποίο θα ενθαρρύνει τη μελέτη της λογοτεχνίας και τις καινοτόμες διδακτικές μεθόδους.

Το ερευνητικό έργο συνεισφέρει στις τρέχουσες ερευνητικές εξελίξεις στις βικτωριανές σπουδές και αναστοχάζεται την, κρίσιμη για την Ευρώπη, πρόσληψη της Ελλάδας με συγκριτικό και διαπολιτισμικό τρόπο. Ταυτόχρονα, εμπνέει τους νέους ερευνητές της ομάδας που βρίσκονται σε στάδιο διδακτορικών και μεταδιδακτορικών σπουδών να μελετήσουν το ελληνικό στοιχείο στη βικτωριανή περίοδο μέσω καινοτόμων προσεγγίσεων. Με την ιστοσελίδα μας αλλά και με διαλέξεις και εργαστήρια συστήνουμε στο ελληνικό κοινό τον αισθητικό, κοινωνικό και πολιτικό ρόλο της νεώτερης Ελλάδας για τη Βρετανία του 19ου αιώνα.

Η σημασία της χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση του έργου από το ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.:

- δίνει την ευκαιρία σε νέους ερευνητές (ΥΔ και Διδακτορούχοι) να εργαστούν στο ερευνητικό τους πεδίο. Με τον τρόπο αυτό, αυτό το δυναμικό εργατικό δυναμικό δεν απομακρύνεται από την ακαδημαϊκή κοινότητα.
- προσφέρει πρόσβαση σε αρχεία και ηλεκτρονικές συλλογές που, σε άλλες συνθήκες, είναι δαπανηρή για μεμονωμένους ερευνητές.
- μέσω της συγκρότησης ερευνητικής ομάδας, εξοικειωνόμαστε περισσότερο με την διαδικασία της κριτικής και του αναστοχασμό για το παραγόμενο ερευνητικό έργο.
- προσφέρει μέσω της καταγραφής, αποδελτίωσης, και δημοσίευσης ψηφιακές πηγές διαθέσιμες στο διαδίκτυο.
- μας δίνει την ευκαιρία να διαχυθεί η δουλειά μας μέσω διεθνών συνεδρίων.
- προτείνει τον αναστοχασμό για την έννοια της νεωτερικής Ελλάδας σε διαπολιτισμικό πλαίσιο.
- εμπνέει τους νέους ερευνητές να μελετήσουν τις όψεις του βικτωριανού ελληνισμού μέσω καινοτόμων μεθόδων και εργαλείων που τους εξοικειώνουν με την αρχαιακή δουλειά και την οργάνωση σεμιναρίων.

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Λ. Συγγρού 185 & Σάρδεων 2
ΤΚ. 17121, Νέα Σμύρνη, Ελλάδα
210 64 12 410, 420
communication@elidek.gr
www.elidek.gr